

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Minerva, sive de causis latinae linguae commentarius

**Sánchez, Francisco
Schoppe, Caspar
Perizonius, Jacobus
Franequera, 1687**

XVI. Pontus

[urn:nbn:de:bsz:31-109138](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109138)

XVI. PONTUS.

Pudet referre *Ponti* etymon, olet enim
 ꝑꝑꝑꝑꝑꝑ Grammaticorum. Dicunt isti,
quasi sine ponte: quia mare pontem habe-
 re non possit. Nihil magis ridiculum est,
 quam quum Græcis vocibus etymum reddi-
 tur Latinum, aut contra. *Lapis* dicunt, quia
pedem ledat; vel à *labando*, quum Græcè sit
λαβος; & *petra*, quia teratur pedibus, aut *pedem*
terat, quum sit *πίτρη*, vel *πίτρηα*. Itaque *Pon-*
ti etymon Latinè reddere imperitiæ fuit.
 Nec etiã necesse fuit *Ponti* etymon scruta-
 ri, quum pro mari accipitur: * nam pro-
 priè mare non significat, sed regionem illam,
 cujus fuit Mithridates rex. Unde Juvenalis;

R r 3

Fe

* *Nam proprie Mare &c.*] Dabitem sane & pene putent
 esse proprium Maris Euxini vocabulum, vel saltem ei
μαρ' εὐξίνης tributum. Certe *Propontis* proprium est vo-
 cabulum istius Maris, quod ante Euxinum est, veluti
 Minor *Pontus* ante Majorem. Etymon *Ponti* rectè for-
 san à *πόντος*, ut monuerunt jam alii, deduxeris, quia
 periculosa & laboriosa istic erat navigatio, propterea,
 quod illud Mare commodis portibus & stationibus desti-
 tuebatur, unde & olim *ἄνεμος*, quasi *impetuum advent-*
antibus, Græci tradiderunt cognominatum. Adde quod
 celeberrima Græcorum expeditio prima instituta fuit in
 hunc Pontum Euxinum, nec sine maximis periculis &
 laboribus. Unde ab illis reducibus videri posset id *Ponti*
 nomen Mari huic impositum propter exantiatos illic labo-
 res, & sic ad alia quoque Maria translatum, sed & cum
 regione vicina quoque tandem communicatum. Bochar-
 tus tamen in suo Phaleg. l. 10. in eo consentit cum San-
 ctio, quod nomen id primum tribuit regioni, dein Mari,
 regionemque putat Orientalium lingua per metathesin
 literarum sic appellatam, quasi terram *Botna* vel *Bythin* h.
 e. *nucum*, quæ frequentissimè in ea: Unde & à Latinis
 scriptoribus sæpe *Tonicarum Nucum*; ut præstantissima-
 rum, mentio sit, Neque absurde sane illud.

Fessino ad nostras, & regem transeo Ponti Ibi est, Pontus Euxinus: & ita Pontus accipitur pro mari, ex parte totum; ut *fretum* pro mari, quum sit *Fretum* propriè, quod Græci vocant *Portlmon*, à fervendo, quod ibi maxime fervet aqua: nos vocamus *Estrecho*. Denique passim Græcè legas, ποῖτος ἀλῆς, id est, *Pontus Maris*; & *Freta Ponti*, ut æquor maris.

XVII. PELAGUS.

Solent etiam & Græci Grammatici, quamvis doctiores, ineptire; dicunt enim, πῆλαγος à πῆλας, id est, prope, & γῆς, id est, terra; quia non prope, sed longissime abest à terra. Sed *pelagus* propriè mare non significat, sed profunditatem maris; Hispanè, *Pielago*. In Evangelio D. Marthæi legitur, πῆλαγος τῆς θαλάσσης, id est, *Pelagus maris*, hoc est, in medio maris. * Crederem dici *pelagus*, à πῆλας, prope; quia prope litus statim *pelagus* est, id est, profunditas maris.

XVIII. CHARON.

Illius Gregorius Giraldu de diis gentium sic ait; *Charon deus infernus, dictus per Antiphrasin, quasi achéron: alias tamen etymolo-*

gias

* *Crederem dici pelagus &c.*] Verisimilius fecere, qui ab Hebr. פֶּלַיִם *Ris* deduxere. Sicut & sequens vocabulum *Charontis* ab Aegyptiaca origine reperiverunt Eruditi, quæ portuorem significarit, probante Vossio, quem vide. Certe *χάρων* non à *κρηονία*, sed hoc ab illo derivatur: neque etiam à *κρηονία*, quo proprie *Letus habent oculos* noratur, cum nihil letum *Charontis* tribuatur ab ullis Scriptoribus.